

17.2.2021

Julkinen

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniinen osasto

Pöytäkirja Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmän (Valti) 1/2021 kokouksesta

Aika	Torstai 11.2.2021 klo 10.00-12.30
Paikka	Skype
Osallistujat	Anna-Maija Karjalainen, ICT-johtaja, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) Jussi Luomajärvi, hallintojohtaja, liikenne- ja viestintäministeriö (poistui klo 11.22) Antti Vertanen, tietohallintojohtaja, maa- ja metsätalousministeriö Tarmo Maunu, tietoyksikön päällikkö, oikeusministeriö Kalervo Koskimies, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö (poistui klo 11.39) Mikko Soikkeli, tietohallintojohtaja, puolustusministeriö Tapio Aaltonen, tietohallintojohtaja, sisäministeriö Minna Saario, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö (poistui klo 12.26) Sirpa Alitalo, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö Ari Uusikartano, tietohallintojohtaja, ulkoministeriö Helena Mattila, neuvotteleva virkamies, valtioneuvoston kanslia Anna-Maija Marttila, valtiovarainministeriö (paikalla klo 11.10 lähtien) Jukka Litmanen, tietohallintojohtaja, ympäristöministeriö Eila Nummi, tietojärjestelmäpäällikkö, eduskunta (poistui klo 11.22)
Pysyvät asiantuntijat	Maria Nikkilä, tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö (poissa) Tomi Hytönen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö (paikalla klo 11.15 lähtien)
Esittelijät	Tommi Kangasaho, tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö Jenni Taskinen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö Maria Kekäläinen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö Antti Helin, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Sihteeri	Heidi Torro, suunnittelija, valtiovarainministeriö (pääsihteeri)
Poissa	Sami Kivivasara, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö (varapj) Max Hamberg, toimialajohtaja, valtioneuvoston kanslia Irja Peltonen, hallinto- ja kehitysjohtaja, valtiovarainministeriö

1. Kokouksen avaus (klo 10.00-10.03)

Puheenjohtaja Anna-Maija Karjalainen avasi kokouksen klo 10.03.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja (klo 10.03-10.05)

Päätös: Hyväksyttiin pöytäkirja. Tehdään pieni tekninen korjaus kohtaan muut asiat ennen julkaisua.

3. Valtorin muutosohjelman seuranta (klo 10.05-10.45)

Esittelijä: Tietohallintoneuvos Tommi Kangasaho, VM

Valtorissa on käynnissä kehittämisohjelma, jossa tavoitteena tuloksellisuuden paraneminen. Valtorin roolin muutosta tuottajasta järjestäjäksi tulee arvioida. Samalla kehitetään reagointia toimintaympäristön muutoksiin ja asiakkaiden tarpeisiin sekä vahvistetaan uudistumista edistävää organisaatiokulttuuria.

Tavoitelluille muutoksille on asetettu mittarit, joiden edistymistä seurataan. Kehittämistoimenpiteiden tuomia hyötyjä asiakkaille täsmennetään ohjelman edetessä.

Keskustelu: Keskustelussa nousi esiin, että muutosohjelman tavoitetaso on oikea ja esitetyt toimenpiteet kannatettavia. Pohdintaa herätti ehdotettujen muutosten vaikutukset hallinnonaloille. Nostettiin esiin, että Valtorilla tulee jatkossa olla rooli teknologia-arkkitehtuurin määrittelyssä ja arkkitehtuuri tulee laatia yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Päätös: Keskustelun pohjalta suunnataan muutosohjelman toimenpiteitä.

4. Tiedonhallintalain lausuntomenettely vuonna 2020 (klo 10.45-11.15)

Esittelijä: Erityisasiantuntija Jenni Taskinen, VM

Tiedonhallintalain 9 §:n mukaista uudenlaista lausuntomenettelyä on takana ensimmäinen vuosi. Lainsäädännön mukaan valtion virastojen ja laitosten on toimitettava valtiovarainministeriölle arviointi tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämistä, yhteentoimivuutta ja tietoturvallisuutta koskevaa lausuntoa varten, kun muutoksella on merkittäviä vaikutuksia.

Menettelyyn on ohjautunut kehittämiskohteita aiempaa enemmän. Menettelyyn löytyy paljon ohjeistusta, minkä lisäksi on pidetty erilaisia tilaisuuksia ja tapaamisia sekä viestitty paljon.

Syksyllä 2020 tehdyn palautekyselyn perusteella lausuntomenettely on kehittynyt hyvään suuntaan ja siihen ollaan tyytyväisempiä kuin aiemman lainsäädännön aikana. Ministeriöt ovat lausuntomenettelyyn tyytyväisempiä kuin muut virastot.

Noin puoleen annetuista lausunnoista on toimitettu selvitys. Valtiovarainministeriön arvion mukaan annetut lausumat on pääosin huomioitu kehittämiskohteiden osalta.

Keskustelu: Keskustelussa nousi esiin, että lausuntomenettelyn tulisi osua oikeaan kohtaan hankevalmistelua ja kehysvalmistelua, mikä onkin tunnistettu haaste lausuntomenettelyn prosessin kannalta. Lisäksi keskustelussa nousi esiin korvausinvestointien näkökulma ja digitalisaation nykytilan ylläpitäminen suhteessa edistämiseen. Keskustelun aikana todettiin, että kustannushyötyanalyysipohja uudistetaan kevyesti kevään aikana.

Päätös: Huomioidaan Valtin kehittämisehdotukset lausuntomenettelyn kehittämisessä.

5. Avoimen datan direktiivi ja asetusehdotus datahallinnosta (klo 11.15-11.50)

Esittelijät: Neuvotteleva virkamies, Maria Kekäläinen, VM ja erityisasiantuntija, Antti Helin, VM

Avoimen datan direktiivi ja asetusehdotus ovat valmisteilla EU-tasolla. Valtiovarainministeriössä valmistelua seurataan aktiivisesti ja kerätään syötteitä valmistelun tueksi.

Datahallintoasetusehdotuksen tavoitteita ovat:

- Yhdenmukaistaa datan jakamisen menettelyitä EU:ssa
- Määrittää reunaehdot sektorikohtaisten eurooppalaisten data-avaruuksien toiminnalle

Datahallintosäädös edistäisi julkisen sektorin hallussa olevien tiettyjen suojattujen datan luokkien uudelleenkäyttöä.

Avoimen datan direktiivillä ja datahallintoasetuksella tulee olemaan vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön, mahdollisesti mm. julkisuus- ja tiedonhallintalaki sekä uuden lainsäädännön laatiminen. Valtionhallinnolle kohdistuu taloudellisia vaikutuksia muun muassa avoimen datan tarjoamiseen maksutta.

Keskustelu: Keskustelussa nousi esiin paikkatiedon hyödynnettävyys jatkossa sekä mahdolliset riskit tietojen laajempaan avaamiseen liittyen. Keskusteltiin kansallisen turvallisuuden käsitteestä datahallintosäädöksessä. Datahallintosäädöksen lisäksi EU:n odotetaan antavan muitakin dataa koskevia säädöksiä tulevaisuudessa.

Päätös: Koottiin syötteet datahallintoasetuksen valmisteluun.

6. Yhteistyöryhmän toimintasuunnitelma (klo 11.50-12.25)

Esittelijät: ICT-johtaja Anna-Maija Karjalainen ja suunnittelija Heidi Torro, VM
Toimintasuunnitelmaluonnosta on päivitetty edellisen kokouksen työskentelyn pohjalta.

Keskustelu: Keskustelussa nousi esiin muutamia lisäkirjauksia suunnitelmaan.

Päätös: Hyväksyttiin toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma julkaistaan hankeikkunassa.

7. Muut asiat (klo 12.25-12.30)

Ohjeistus tiedonhallintakartan ylläpidon yhteyshenkilöiden ilmoittamiseen, määräaika 16.2.
Ohjeistus lähetetään vielä sähköpostilla Valtin jäsenille.

Seuraavaan kokoukseen otetaan käsittelyyn RRF-rahoitus (EU:n elpymis- ja palautumistukiväline) ja kytkeytyminen Valtin toimintaan.

Pilvipalveluiden vaikutus tietoturvallisuuteen ja niihin liittyvä ohjeistus herättivät keskustelua.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Anna-Maija Karjalainen päätti kokouksen klo 12.28.

ICT-johtaja, ylijohdaja Anna-Maija Karjalainen

Jakelu: Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmän jäsenet ja sihteeri